

**I. ANKARA 2. FİKRÎ VE SINAÎ HAKLAR  
HUKUK MAHKEMESİ ÖNÜNDE TALİMAT  
ÖNCESİ DÖNEME İLİŞKİN EKLER**  
(14 Mart 2012-21 Mayıs 2014)

**EK-1: DAVA DİLEKÇESİ**

**ANKARA FİKRÎ VE SINAÎ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİ  
SAYIN HÂKİMLİĞİ'NE**

**Davacı** : Kemal GÖZLER, T.C.: . ..... Adres: .... BURSA  
**Vekili** : Avukat Fahrettin KAYHAN, .... -Ankara  
**Davalılar** : 1. Ramazan ÇAĞLAYAN, ... KIRIKKALE  
2. Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Ticaret AŞ, ... Ankara  
**Davanın Konusu:** Mali ve manevi haklara tecavüzün ve haksız fiilin tespiti, tecavüzün ref'i, hükmün ilanı ve maddi ve manevi zararın tespitiyle şu anda zararın miktarını belirleyemediğimizden değeri belirsiz alacak davası niteliğinde olmak ve tahkikat sonucunda belirlenecek tutara miktarı tamamlamak üzere 1.000 TL maddi 9.000 TL manevi olmak üzere toplam 10.000.- TL tazminat.  
**Davanın Değeri** : Toplam 10.000 (On Bin) Türk Lirası

**I. VAKIALAR**

1. Müvekkil Davacı Dr. Kemal GÖZLER, Bursa Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde anayasa hukuku profesörü olup; anayasa hukukunun yanı sıra kamu hukuku ve idare hukuku alanında çok sayıda telif eserin sahibi bir bilim insanıdır. Davacının diğer eserlerinin yanı sıra, alanında referans eserlerden biri haline gelmiş olan ve bu davanın konusunu oluşturan iki ciltlik, "İdare Hukuku" adlı bir eseri bulunmaktadır. Ek-1'de bir nüshasını sunduğumuz eserin künyesi şöyledir:

Kemal Gözler, *İdare Hukuku*, Cilt 1 ve Cilt 2, Ekin Kitabevi Yayınları, Bursa 2003 (IBSN Takım: 975-733887-7. Birinci Cilt: 975-7338-88-5, İkinci Cilt: 975-7338-89-3).

Vakıaların ispatında 1 no'lu delil olarak bu kitabı gösteriyoruz.

2. Davalılardan Ramazan ÇAĞLAYAN ise, Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku bölümü İdare Hukuku Doçenti olup, diğer eserlerinin yanı sıra, bu davanın konusunu oluşturan “İdarî Yargılama Hukuku” adlı bir eseri bulunmaktadır. EK-2’de bir nüshasını ibraz ettiğimiz kitabın künyesi şöyledir:

Ramazan Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku*, Seçkin Yayınları, Ankara 2011, (ISBN 978-975-02-1621-3).

Vakıaların ispatında 2 no’lu delil olarak bu kitabı gösteriyoruz.

Diğer davalı Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Ticaret AŞ ise, davalıya ait kitabın yayıncısıdır.

3. Müvekkil Davacı, davalıların 2011 yılında yayınladığı kitabını incelediğinde, müvekkilin 2003 yılında yayınlayarak umuma arz ettiği eserinden çok sayıda “alıntı yaptığı”, bu alıntılarının bir kısmında, usûlüne uygun olarak kaynak gösterildiği, ancak önemli bir kısmında “hiç kaynak gösterilmediğini”, bir kısmında ise “yetersiz kaynak gösterildiğini”, diğer bir kısmında ise “aldatıcı nitelikte kaynak gösterildiğini” görmüştür. Müvekkil araştırmasını derinleştirdiğinde davalının toplam 276 adet yasaya aykırı alıntı yaptığını tespit etmiş; bu tespitlerini gerekçeli olarak EK-3’te sunduğumuz şekilde listelemiştir (3 Nolu Delil).

4. Böylece davalı, aşağıdaki paragraflarda arz ettiğimiz ve dilekçemizin 3 no’lu ekinde ise daha ayrıntılı olarak açıkladığımız şekilde bir yandan FSEK, m.71/1, b.3’te hükme bağlanan “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu”nu, diğer yandan da FSEK, m.71/1, b.5’te hükme bağlanan “yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterme suçu”nu işlemiştir.

5. Davalıların eylemi; özel hukuk anlamında da, aşağıda ayrıntılı olarak açıklayacağımız nedenlerle müvekkilin eserden doğan mali ve manevi haklarına tecavüz ve haksız fiil oluşturduğu kanaatine vardığımızdan iş bu davayı açmak zorunluluğu doğmuştur.

## II. HUKUKİ SEBEPLER

6. Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 22. maddesinin 1. fıkrasında göre, Bir eserin aslını veya kopyalarını, herhangi bir şekil veya yöntemle, tamamen veya “kısmen”, doğrudan veya dolaylı, geçici veya sürekli olarak çoğaltma hakkı; 23. maddesine göre ise yayma hakkı münhasıran eser sahibine aittir. Bu anlamda Davalılardan Ramazan Çağlayan tarafından yazılan ve diğer davalı tarafından yayımlanan kitapta “hiç kaynak gösterilmeyen”, “yetersiz kaynak gösterilen” ve “aldatıcı nitelikte kaynak gösterilen” 276 adet alıntı; müvekkilin mali hak niteliğindeki çoğaltma ve yayma hakkının ihlali niteliğindedir.

7. Keza, davalı Ramazan Çağlayan'ın bu eyleminin müvekkilin, Kanununun 14. maddesinde düzenlenen “umuma arz salahiyeti”, 15. maddesinde düzenlenen “adın belirtilmesi salahiyeti” haklarını ihlal ettiği de tartışmasızdır. Kanununun 67. maddesinin 3. fıkrası delaletiyle 2. fıkrasına göre yanlış veya kifayetsiz kaynak gösterilmiş veyahut hiç kaynak gösterilmemiş olmasını manevi haklara tecavüz saymıştır.

8. Öte yandan, davalı Ramazan Çağlayan'ın bu eylemi konusu suç teşkil emesi sebebiyle aynı zamanda haksız fiil oluşturduğunda da kuşku bulunmamaktadır.

Bu nedenle bu iddiamızın hukukî dayanağını vakıalarla bağlantı kurmak suretiyle açıklamak için önce “intihal” ve sonra “alıntı” kavramları üzerinde kısaca durduktan sonra davalı Ramazan Çağlayan'ın yapmış olduğu intihal eyleminin boyutlarını tespit edeceğimiz hukuksal ilkeler ışığında ayrıntılı olarak gözler önüne sermek isteriz.

#### A. İNTİHAL KAVRAMI

9. TDK Türkçe Sözlük, “intihal (*plagiarism*)”i, karşılığında “aşırma” kelimesini vermektedir<sup>1</sup>.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda da “intihal” kavramının bir tanımı yoktur. Dolayısıyla “intihal” kavramını tanımlamak görevi doktrinin üzerine düşmektedir. Ülkemizde fikri mülkiyet konusunda en kapsamlı eserin sahibi olan Profesör Ünal Tekinalp, intihali şu şekilde tanımlamaktadır:

“Sahibinin adına atıfta bulunmadan, bir eseri kısmen veya tamamen, doğrudan veya dolaylı olarak ve bilinçli bir tarzda kendi ürününe yansıtan her alıntı intihaldir”<sup>2</sup>.

10. Yine Tekinalp, “*eserin tümünün değil de bazı bölümlerin, pasajların, ezgilerin veya anlatımın, eser sahibinin adı zikredilmeksizin alınması da aşırmadır*” diye yazmaktadır<sup>3</sup>.

Bu tanımlara göre, intihalin oluşabilmesi için, bir eserin tamamının değil, sadece bir bazı bölümlerinin ve hatta sadece bazı pasajlarının alınması da yeterlidir. Nitekim Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 29 Ocak 2003 tarih ve K.2003/37 sayılı kararı ile intihalin “tam veya kısmî nitelikte” olabileceğine karar vermiştir<sup>4</sup>.

1. <http://tdkterim.gov.tr/bts/>.

2. Ünal Tekinalp, *Fikrî Mülkiyet Hukuku*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 2012, s.156.

3. *Ibid.*

4. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 29 Ocak 2003 Tarih ve E.2003/4-47, K.2003/37 Sayılı Kararı (Nakleden: Filiz Ceritoğlu Sengel, *Fikir ve Sanat Eserleri Hukukunda İntihal ve Esinlenme*, Ankara, Seçkin, 2009, s.79).

Yine Profesör Ünal Tekinalp'e göre: “*kaynak göstermeme veya kaynağı gereği gibi (yani bilimsel etiğe uyacak şekilde) belirtmeme ya da yeteri kadar gönderme yapmama intihal olarak nitelendirilebilir*”<sup>5</sup>.

**11.** Dolayısıyla intihalin nihaî tahlilde usûlüne uygun olarak kaynak göstermeden yapılan alıntı olduğunu söyleyebiliriz. Yani usûlüne uygun olarak yapılmamış her alıntı bir intihaldir.

O halde, burada kısaca “alıntı”nın ve “alıntı usulü”nün ne olduğunu konusunda kısaca durmak gerekir:

## B. ALINTI KAVRAMI VE ALINTININ ŞARTLARI BAKIMINDAN DAVALILARIN EYLEMLERİNİN HUKUKSAL NİTELEMESİ

**12.** “Alıntı” veya Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun ifadesiyle “iktibas”, adı geçen kanunun 35’inci maddesinin ilk fıkrasına göre şu şekilde tanımlanabilir: Alıntı, “bir eserin bazı cümle ve fıkralarının müstakil bir ilim ve edebiyat eserine alınması”dır.

*Fikir ve Sanat Eserlerin Hukukunda İktibas Serbestisi ve Sınırları* başlıklı bir doktora tezi sahibi Özge Öncü de iktibas, “*bir eser veya eser parçasının başka bir eser içerisinde kullanılması*” olarak tanımlamaktadır<sup>6</sup>.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35’inci maddesi alıntı serbestisini prensip olarak tanımış, ama alıntının yapılmasını bazı şartlara bağlamıştır. Buna göre alıntının (1) bazı cümle ve paragraflarla sınırlı olması, (2) “maksadın haklı göstereceği bir nispet dâhilinde ve münderecatını aydınlatmak amacıyla” yapılması, (3) alıntı olduğu belli olacak şekilde yapılması (4) ve kaynağının gösterilmesi gerekmektedir. Davalı Ramazan Çağlayanın yaptığı alıntılar bu şartları taşımamaktadır.

### **1. Davalının Yaptığı Alıntıların Bir Kısım “Bazı Cümle veya Fıkralarla Sınırlı Olma” Şartını İhlal Edecek Sayı ve Kapsamdadır.**

**13.** Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35’inci maddesinin ilk fıkrasının ilk bendine göre, *iktibas, bir eserin “bazı cümle ve fıkralarının” bir başka esere alınmasıyla sınırlı olmalıdır.* Bazı cümle ve fıkraları aşan iktibas, kaynak gösterilerek dahi yapılamaz. Özge Öncü’nün vurguladığı gibi bir bilimsel eserde, bir eserin tamamı veya önemli bir kısmının alınması mümkün değildir. Buna göre bir bilimsel eserden yapılacak alıntı, alıntılanan eserin önemli bir bölümünü oluşturmamalıdır<sup>7</sup>.

5. Tekinalp, *op. cit.*, s.157.

6. Özge Öncü, *Fikir ve Sanat Eserlerin Hukukunda İktibas serbestisi ve Sınırları*, Ankara, Yetkin, 2010, s.22.

7. *Ibid.*, s.213.

**14.** Bu şart bakımından Davalı Ramazan Çağlayan'ın alıntılarının incelendiğinde, **EK-3 nolu listede** ayrıntılı ve karşılaştırmalı olarak gösterildiği gibi davalı Ramazan Çağlayan'ın, söz konusu kitabında alıntılacağı yerler, ilgili başlıklar itibarıyla müvekkilimizin kitabının ilgili konularındaki kısımlarının önemli bir kısmını oluşturmaktadır.

**15.** Öncelikle belirtmek isteriz ki, Davalı Ramazan Çağlayan'ın kitabı *İdarî Yargılama Hukuku* başlığını taşımakta olup, bir idarî yargı kitabıdır. Davalı Ramazan Çağlayan'ın alıntı yaptığı Kemal Gözler'in kitabı *İdare Hukuku* başlığını taşıyıp, genel bir idare hukuku kitabıdır. Dolayısıyla Kemal Gözler'in kitabının zaten bütün konularının Davalı Ramazan Çağlayan'ın İdarî Yargılama Hukuku başlıklı bir kitaba iktibas edilmesi zaten mümkün değildir. Bununla birlikte, Davalı Ramazan Çağlayan'ın İdarî Yargılama Hukuku kitabının “İptal Davasının Konusu İdarî İşlemler”, (s.277-292), “İptal Davasında İptal Sebepleri (Yetki, Biçim, Sebep, Konu, Maksat Yönünden Hukuka Aykırılık) (s.305-362) ve “Tam Yargı Davasında Sorumluluk Esasları” (s.429-552) başlıkları altında verilen kısımlar, aynı zamanda bir genel idare hukuku konusudur ve bunlar Kemal Gözler'in İdare Hukuku isimli kitabında da işlenmiştir. İşte Kemal Gözler'den yapılan alıntı miktarı, sadece bu başlıklarda işlenen konular itibarıyla incelenebilir. Davalı Ramazan Çağlayan'ın kitabının bu başlıkları altında, yani 277-292, 305-362 ve 429-552 sayfaları verilen paragraflara baktığımızda, bu paragrafların yüzde 90'ından fazlasının Kemal Gözler'in kitabından alınmış olduğu görülmektedir.

Bu sayfalar arasında Kemal Gözler'den kaynak gösterilmeden veya yetersiz veya aldatıcı nitelikte kaynak gösterilerek yapılmış alıntıların listesi EK-3'te ayrıntılı ve karşılaştırmalı olarak gösterilmiştir. Sadece bu listede yer alan 200'den fazla örnek vardır. Yani söz konusu sayfalar itibarıyla Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'in kitabından kaynağını göstermeden veya eksik veya aldatıcı bir şekilde kaynak göstererek yaptığı alıntı sayısı 276 adettir. Bu alıntılarının bazıları birden fazla paragraftan oluşmaktadır.

**16.** Ayrıca Ramazan Çağlayan'ın kitabının bu başlıkları altında, yani 277-292, 305-362 ve 429-552 sayfaları verilen paragraflara baktığımızda, Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'den kaynağını göstererek 200'den fazla alıntı yaptığını görmekteyiz.

Bu arada belirtmek isteriz ki, Ramazan Çağlayan'ın bu alıntılarının bir kısmında kaynak göstermesinin FSEK, m.35/1-1'de öngörülen *iktibasın bazı cümle ve fıkralarla sınırlı olması şartına* aykırılık üzerinde bir etkisi yoktur. Kaynağı gösterilsin veya gösterilmesin, yapılan iktibas, bazı cümle ve fıkraların aktarılmasıyla sınırlı değil ise, makul bir miktarı geçiyorsa, ortada FSEK, m.35/1-1'e aykırılık vardır. Ayrıca Ramazan Çağlayan'ın kitabında, uyuşmazlık konusu sayfaları (277-292, 305-362 ve 429-552 sayfaları) itiba-

riyle ortalama olarak usûlüne aykırı 200 ve usûlüne uygun 200 olmak üzere 400 civarında Kemal Gözler’den alıntı olduğunu, bunların bazılarının birden fazla paragraftan oluştuğunu görülmektedir. Kaynak göstererek veya göstermeden yapılan alıntı toplamının bizim hesabımıza göre 180 sayfayı geçtiği, Ramazan Çağlayan’ın uyuşmazlık konusu sayfalarında zaten toplam 200 (277-292, 305-362 ve 429-552 sayfaları) olduğu görülmektedir. Buna göre, uyuşmazlık konusu sayfalar itibarıyla, Ramazan Çağlayan’ın yazdığı metnin % 90’ı Kemal Gözler’in kitabından alınmadır ki, bu o kısmın % 90’ını oluşturmaktadır. Tekrar hatırlatalım; bu alıntılarının bir kısmında kaynak gösteriliyor olmasının FSEK, m.35/1-1’de öngörülen iktibasın sınırlılığı şartı üzerinde bir etkisi yoktur.

Alıntı (iktibas) denen şey, FSEK, m.35/1-1’e göre bir eserin “bazı cümle ve fıkralarının” alınmasından ibarettir. 200 üzerinden 180 sayfa tutan bir şeye “alıntı” denemez. Dolayısıyla Ramazan Çağlayan, Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35’inci maddesinin ilk bendinde öngörülmüş olan alıntının “bazı cümle ve fıkralar” ile sınırlı olması şartını açıkça ihlâl etmiştir.

**17.** Bu arada not etmek isteriz ki, haliyle böyle bir tespit yapılırken, Ramazan Çağlayan’ın Kemal Gözler’den yaptığı alıntılarının sadece “aynen alıntı” şeklinde olması şart değildir. “Mealan alıntılar” da bir alıntıdır ve bunlar da alıntı hesabına dâhil edilmelidir. Aynen alıntı ve mealan alıntı konusuna aşağıda tekrar değinilecektir.

**18.** Ayrıca bu şartın değerlendirilmesi yapılırken, Ramazan Çağlayan’ın müvekkil Kemal Gözler’den yaptığı alıntılarda alıntılanan cümle ve paragrafların sırasının değiştirilmesi, alıntının arasına başka yazarlardan alıntı koymasının alıntı sayısı hesabı üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Zira, intihalden söz edebilmek için paragrafların aynen alınması şart değildir; paragrafların “diziminde değişiklikler (takdim tehir)” yapılması durumunda da intihal vardır<sup>8</sup>.

**19.** Dilekçemiz ekinde sunulan EK-3 nolu listede yer alan aşağıdaki tabloda belirtilen örneklerde FSEK, m.35/1, b.1’de öngörülen “iktibasın bazı cümle ve fıkralar ile sınırlı olması şartı”na aykırı alıntılar vardır:

Örnek 12	Örnek 55	Örnek 90	Örnek 181
Örnek 18	Örnek 65	Örnek 91	Örnek 203
Örnek 19	Örnek 75	Örnek 97	Örnek 209
Örnek 29	Örnek 76	Örnek 111	Örnek 215
Örnek 34	Örnek 81	Örnek 113	Örnek 225
Örnek 35	Örnek 82	Örnek 139	Örnek 226
Örnek 45	Örnek 85	Örnek 141	Örnek 230
Örnek 46	Örnek 88	Örnek 164	Örnek 234
Örnek 49	Örnek 89	Örnek 173	Örnek 266

8. Teknalp, *op. cit.*, s.156.

**20.** Bu örneklerin her birinin altında, örnekte verilen alıntının nasıl FSEK, m.35/1, b.1’de öngörülen “*iktibasın bazı cümle ve fıkralar ile sınırlı olması şartı*”na aykırılık teşkil ettiği açıklanmıştır.

Bu çerçevede, somut olay değerlendirildiğinde; davalı Ramazan Çağlayan’ın müvekkilin kitabından yapmış olduğu alıntılar sayı ve kapsam olarak alıntının bazı cümle ve paragraflarla sınırlı olması şartını açıkça ihlal etmektedir.

## **2. Davalının Yaptığı Alıntıların Bir Kısmı, Maksadın Haklı Göstereceği Bir Nispetin Üzerindedir ve Eserin İçeriğini Açıklama Masadını Taşımamaktadır**

**21.** Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35’inci maddesinin ilk fıkrasının 3’üncü bendine göre, iktibas, “*maksadın haklı göstereceği bir nispet dâhilinde ve münderecatını aydınlatmak maksadıyla*” yapılmalıdır (m.35/3). Dikkat edileceği gibi bu şart iki unsurdan oluşmaktadır.

### **a) Alıntı İçeriği Aydınlatmak Amacıyla Yapılmalıdır**

**22.** İktibas, bir kitap yazma yöntemi değildir. İktibasın amacı, yazara kitap yazma imkânı sağlamak değildir. İktibasın amacı, FSEK, m.31/1-3’e göre “*münderecatı aydınlatmak*”, yani “*içeriği aydınlatmaktır*. Haliyle burada söz konusu içeriği, alıntı yapan yazarın kendisinin oluşturması gerekir. Kendi oluşturduğu içeriği aydınlatmak demek, kendi oluşturduğu görüşleri temellendirmek, desteklemek, kendi oluşturduğu görüşlere örnek vermek için alıntı yapılması demektir<sup>9</sup>. Alıntının kendisi, alıntı yapan yazarın eserinin “*ana unsurunu olamaz; bir yan unsur olarak kalmalıdır*”<sup>10</sup>. Bu ana unsur, yazar tarafından geliştirilmesi, alıntı bu ana unsuru desteklemek için yapılmalıdır. Alıntılar, tartışılan meseledeki yan unsur olarak değil, ana unsur olarak işlev görüyorsa, burada maksadına aykırı bir alıntı yapılmış olur ve bu da FSEK, m.35/1-3’e aykırılık teşkil eder.

**23.** Bu unsur bakımından Davalı Ramazan Çağlayan’ın yaptığı alıntılar incelendiğinde, Ramazan Çağlayan’ın kitabının uyuşmazlık konusu kısımlarında (s.277-292, 305-362 ve 429-552) işlenen konular da, **EK-3’te** gösterileceği gibi, yazarın kendine has bir sistemi, kendisine has bir argümantasyonu yoktur. Ramazan Çağlayan’ın bu kısımlarda yaptığı şey, Kemal Gözler’in kitabının ilgili paragraflarını bu hususlarda aktarmaktan ibarettir. Kemal Gözler’in açıklamaları, söz konusu kısımların “*yan unsur*”unu değil, “*ana unsur*”unu oluşturmaktadır. Ramazan Çağlayan Kemal Gözler’den alıntı yaparken, bu alıntıları, kendisinin ortaya attığı düşünceleri desteklemek,

9. Öncü, *op. cit.*, s.188.

10. *Ibid.*, s.189.

onlara örnek teşkil etmek veya söz konusu düşüncelerle ilgili olarak Kemal Gözler’in düşüncelerini eleştirmek için yapmamakta, bizatihi ve sadece söz konusu konudaki bilgileri nakledebilmek için yapmaktadır. Dolayısıyla ortada FSEK, m.35/1-3’e aykırılık vardır.

***b) Alıntı Maksadın Haklı Göstereceği Bir Nispet Dâhilinde Yapılmıştır***

**24.** Yukarıda görüldüğü gibi iktibas, yazarın kendi oluşturduğu içeriği aydınlatmak, bu görüşleri desteklemek, yazarın kendi görüşlerini örneklendirmek için yapılır. İktibas bu amaçla yapılırsa bile, bu amaca bir adet alıntıyla ulaşılabiliyor ise, iki adet alıntı yapılamaz<sup>11</sup>.

Ramazan Çağlayan’ın kitabının uyuşmazlık konusu kısımlarında (s.277-292, 305-362 ve 429-552) Kemal Gözler’den yapılmış yüzlerce alıntı vardır. Bu kadar sayıda alıntı, içeriği aydınlatma amacını aşmaktadır. Alıntı sayısı ve alıntılarının muhtevası incelendiğinde, Ramazan Çağlayan’ın alıntıları kendi geliştirdiği düşünceleri desteklemek için değil, adeta bu alıntılardan oluşturduğu kolaj ile o bölümü yazmak için kullanılmış intibai verecek seviyededir. Davalı Ramazan Çağlayan’ın kitabının söz konusu sayfalarında (s.277-292, 305-362 ve 429-552) Davacı Kemal Gözler’e yapılmış alıntılar çıkarılırsa, bu bölümden geriye bir şey kalmamaktadır. Bu durumda, bu bölümlerin müvekkil Kemal Gözler’den yapılmış alıntılarla yazıldığını söylemek mübalağa sayılmamalıdır.

**25.** EK-3 nolu listede yer alan aşağıda listelenen şu örneklerde FSEK, m.35/1, b.3’de öngörülen alıntının “maksadın haklı göstereceği bir nispet dahilinde ve münderecatını aydınlatmak maksadıyla” yapılması şartına aykırı alıntılar vardır:

Örnek 18	Örnek 65	Örnek 90	Örnek 203
Örnek 19	Örnek 75	Örnek 97	Örnek 215
Örnek 24	Örnek 81	Örnek 91	Örnek 225
Örnek 29	Örnek 82	Örnek 113	Örnek 230
Örnek 35	Örnek 83	Örnek 140	Örnek 234
Örnek 45	Örnek 85	Örnek 141	Örnek 266
Örnek 49	Örnek 88	Örnek 161	
Örnek 55	Örnek 89	Örnek 181	

EK-3 nolu listede bu örneklerin her birinin altında, örnekte verilen alıntının nasıl FSEK, m.35/1, b.3’te öngörülen “maksadın haklı göstereceği bir nispet dahilinde ve münderecatını aydınlatmak maksadıyla” yapılması şartına aykırı olduğu hukuksal gerekçeleriyle açıklanmıştır.

11. Özge Öncü, iktibasın amacın haklı göstereceği oranda yapılmasını, “iktibasın amacına bir ya da iki adet resmin iktibas edilmesiyle ulaşılmışsa, artık 1-20 adet resmin iktibas edilmesi &amacın haklı kıldığı çerçeveyi’ aşacaktır” diyerek açıklamaktadır (Öncü, *op. cit.*, s.194).



### 3. Alıntının Belli Olacak Şekilde Yapılması Lazımdır

**26.** Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35'inci maddesinin son fıkrasına göre “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması lazımdır*”. Bu şu anlama gelir: Bir eserden yapılan alıntı, o eserin bir parçası olmadığı, bir başka eserden alınmış olduğu üçüncü kişiler tarafından kolaylıkla anlaşılabilmesi gerekir<sup>12</sup>. Yani okuyucu, bir eseri okuduğunda, o eserde alıntı olan kısımların yazarın düşüncesi değil, bir başka yazarın düşüncesi olduğunu kolayca anlayabilmelidir. Alıntı niteliğinde olan cümlelerin bir başka eserden alındığı belli değil ise, bu durum bir intihale yol açar<sup>13</sup>.

**27.** Alıntının belli olacak şekilde yapılması şartı açısından, alıntının “*aynen alıntı*” ve “*mealen alıntı*” olmak üzere iki türü arasında ayırım yapmak gerekmektedir.

*Aynen alıntı*, bir eserdeki cümlelerin, kelime kelime, noktası virgülüne bir başka esere alınması demektir<sup>14</sup>. Yerleşik bilimsel yazma kurallarına göre, aynen alıntılarının tırnak içinde verilmesi veya italikle dizilmesi veya üç satırdan uzun olması durumunda alıntılanan satırların girintili paragraf olarak verilmesidir.

*Mealen alıntı* ise, alıntılanan eserdeki cümlelerin, alıntılaman yazarın kendi cümleleriyle, kendi ifade tarzıyla dile aktarılması demektir<sup>15</sup>. Mealen aktarılan cümle ve cümlelerin hemen sonunda, parantez içinde veya dipnotta mealen alıntının yapıldığı kaynağa atıf yapılmalıdır ki, söz konusu cümle veya cümlelerin yazarın orijinal cümleleri olmadığı, bunları bir başka yazardan yararlanarak aktardığı anlaşılsın.

**28.** Ayrıca belirtmek gerekir ki, gerçekte aynen alıntı söz konusu ise bu alıntıyı tırnak içinde italik olarak veya girintili paragraf olarak vermemek alıntı kurallarına aykırıdır. Böyle bir alıntının kaynağı gösterilmiş olsa bile ortada usulsüz bir alıntı vardır. Keza, bir yazarın, gerçekte tırnak içinde veya girintili paragraf olarak vermesi gereken bir alıntıyı, alıntılanan cümleden bir iki kelimeyi değiştirerek mealen alıntı haline getirmesi dürüstlük ilkesine ve dolayısıyla hukuka aykırıdır.

Bu unsur bakımından Ramazan Çağlayan'ın alıntılarının incelendiğinde Ramazan Çağlayan'ın kitabında Kemal Gözer'den aynen alınmış olmasına rağmen tırnak içinde italikle verilmeyen pek çok cümle vardır. Bir örnek:

12. Öncü, *op. cit.*, s.347.

13. *Ibid.*, s.348.

14. *Ibid.*, s.349.

15. Şafak Erel, *Türk Fikir ve Sanat Hukuku*, Ankara, İmaj, 1998, s.206.

**Ramazan Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, Ankara, Seçkin, 2011, s.461:**

İdare hukukunda “kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faut*)”, idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür<sup>307</sup>.

<sup>307</sup> GÖZLER, age., C.II, s.1071.

**Kemal Gözler, İdare Hukuku, Bursa, Ekin, 2003, c.II, s.1071:**

“Kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faute*)” idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan’ın yukarıdaki cümlesi Kemal Gözler’den noktası virgülüne aynen alınmıştır. Ortada bir “aynen alıntı” vardır. Aynen alıntının tırnak içinde verilmesi gerekir. Kaynağı gösterilmiş olsa bile aynen alıntının tırnak içinde verilmemesi FSEK, m.35/son’da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartına aykırılık teşkil eder.

29. Diğer yandan Ramazan Çağlayan, gerçekte tırnak içinde veya girintili paragraf olarak vermesi gereken bir “aynen alıntı”yı, alıntılanan cümleden bir iki kelimeyi değiştirerek “mealen alıntı” haline dönüştürmektedir. Bir örnek:

**Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.441:**

Buna göre, gerektiği gibi davranılmaması halinde kusurlu davranılmış olur. Başka bir ifade ile kınamayı haklı gösterecek nitelikteki davranışlarda kusur vardır<sup>176</sup>.

**Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.978:**

Açıkçası, gerektiği gibi davranılmadığı zaman kusurlu olunur. Diğer bir ifadeyle, kınamayı haklı gösterecek nitelikteki davranışlarda kusur vardır<sup>231</sup>.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan, Kemal Gözler’in cümlesinden “Açıkçası” ve “başka” kelimelerini çıkararak “mealen alıntı” haline getirmiştir. Bir cümleden bir iki kelime çıkarılarak veya yerlerine başka kelimeler konularak bir “aynen alıntı”nın “mealen alıntı” haline dönüştürülmesi dürüstlikle bağdaşmaz ve FSEK, m.35/son’da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartına aykırılık oluşturur.

EK-3 nolu listede yer alan şu örneklerde FSEK, m.35/son’da öngörülen “iktibasın belli olacak şekilde yapılması” şartına aykırı alıntılar vardır:

Örnek 9	Örnek 35	Örnek 112	Örnek 176
Örnek 11	Örnek 47	Örnek 120	Örnek 195
Örnek 12	Örnek 49	Örnek 153	Örnek 201
Örnek 20	Örnek 57	Örnek 167	Örnek 236
Örnek 21	Örnek 75	Örnek 172	Örnek 249
Örnek 25	Örnek 76	Örnek 173	

#### 4. Alıntının Kaynağı Gösterilmelidir

**30.** Alıntı ister aynen, ister mealen olsun, alıntının kaynağı belirtilmelidir. Zira Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35'inci maddesinin son fıkrasına göre “*ilim eserlerinde, iktibas hususunda kullanılan eserin ve eser sahibinin adından başka bu kısmın alındığı yer belirtilir*”. Yani Kanuna göre minimum, kendisinden alıntı yapılan yazarın adı, eserin ismi ve alıntılanan cümlelerin geçtiği sayfa numarası belirtilmelidir. Haliyle yerleşik yazım usûllerinde, bunlardan başka eserin yayınlandığı şehir ve yayınlayan yayınevi, eserin yayın yılı da belirtilir.

Kaynak gösterme zorunluluğu her alıntı için geçerli olan bir zorunluluktur. Alıntı içerik olarak bir düşünceden ibarettir. Bu düşünce bir cümle ile veya birkaç cümle ile ifade edilebilir. Alıntılanan düşünce bir cümle ile ifade edilmiş ise, alıntının kaynağı o cümleden hemen sonra verilmelidir. Arda arda bir yazardan pek çok düşünce alınmış ise, bu düşünceleri ifade eden her cümlelerin sonunda atıf yapılmalıdır. Bunun yolu, birinci atıftan sonraki atıflarda *Ibid.* kısaltılmasının veya Türkçe olarak “*aynı eser*” ibaresinin veya aynı anlamda “*a.e.*” kullanılmasıdır. *Ibid.* (veya *a.e.*) aynı yazardan yapılan ardışık birden fazla alıntıyı gösterir. Bu şekilde atıf yapmadan bir yazardan ard arda pek çok düşünce alıntılanamaz. Alıntılanırsa usûlsüz alıntı yapılmış olur.

FSEK, m.35/sonda öngörülen “alıntının kaynağını gösterme” kuralı, alıntının kaynağını hiç göstermeme şeklinde ihlâl edilebileceği gibi, yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösterilerek de ihlâl edilebilir. Dolayısıyla hiç kaynak göstermeden alıntı yapma ile yetersiz, yanlış ve aldatıcı mahiyette kaynak gösterme durumunu birbirinden ayırarak inceleyelim:

##### a) Kaynak Göstermeden Alıntı Yapma

**31.** Yukarıda açıklandığı gibi 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35'inci maddesinin son uyarınca yapılan alıntının kaynağı gösterilmesi gerekir. Nitekim, adı geçen Kanununun 71'inci maddesinin ilk fıkrasının 3'üncü bendi “*bir eserden kaynak göstermeksizin iktibasta bulunan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis veya adlî para cezasıyla cezalandırılır*” diyerek kaynak göstermeden alıntı yapmayı suç haline getirmiştir. Bu arada belirtelim ki, kaynağını göstermeden iktibas suçunun oluşabilmesi için, “aynen alıntı” yapılması şart değildir. Yukarıda açıkladığımız gibi, “mealene alıntılar” da birer alıntıdır ve bunların da FSEK, m.25/son uyarınca kaynağı gösterilmelidir. Nihayet, kaynak göstermeden iktibas suçunun oluşabilmesi için, iktibas edilen cümle ve paragrafların, iktibas edilen kitaptaki sırayla aynı şekilde alınmasına da gerek yoktur. zira, Ünal Tekinalp'in belirttiği gibi, “*esas*

*değiştirmeyen farklılıklarla, sırayı değiştiren oynamalarla yapılan aktarma da bu madde [m.71] anlamında ‘iktibas’tır’*<sup>16</sup>.

**32. Davalı Ramazan Çağlayan’ın kitabında Kemal Gözler’in kitabından kaynağı gösterilmeden yapılmış pek çok alıntı vardır. Bir örnek:**

**Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.137, paragraf 1:***

analizi yapmış ve “...*Bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, mali külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun (olduğu)...*”

**Gözler, *İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.846, paragraf 2:***

“bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun olarak verilebileceğine”

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan’ın yukarıdaki kutuda italikle verilen cümlesi, noktası virgülüne kadar aynen müvekkil Kemal Gözler’in kitabından alınmıştır, ama Kemal Gözler’e atıf yoktur. Kaynağı gösterilmemiş alıntı intihal teşkil eder ve FSEK, m.71/1, b.3’te hükme bağlanan “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu”na vücut verir.

Diğer bir örnek:

**Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.555:***

“Sermaye şeklinde tazminat (*indemnisation en capital*)”, belli bir miktardaki pir paranın bir defada zarar görene ödenmesi demektir. “İrat şeklinde tazminat (*indemnisation en rente*)” ise, hükmedilen paranın zarar gören kişiye belli aralıklarla aylık veya yıllık verilmesi demektir<sup>1010</sup>.

<sup>1010</sup> İrat şeklinde tazminata ilişkin detaylı bilgi için bkz. İYIMAYA Ahmet, “Tazminatın İrat Şeklinde Belirlenmesi”, TBBD, Y.3, Sy.1, Ankara 1990, s.23-45.

**Gözler, *İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1284:***

“Sermaye şeklinde tazminat (*indemnisation en capital*)” belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. “İrat şeklinde tazminat (*indemnisation en rente*)” ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.

**33. Görüldüğü gibi Davalı Ramazan Çağlayan’ın yukarıdaki kutudaki iki cümlesi Kemal Gözler’den alınmadır. Ama Kemal Gözler’e atıf yoktur. Kaynağı gösterilmemiş alıntı intihal teşkil eder ve FSEK, m.71/1, b.3’te hükme bağlanan “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu”na vücut verir.**

EK-3 nolu listede yer alan şu örneklerde de Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'den kitabından kaynak göstermeksizin yaptığı alıntılar vardır:

Örnek 5	Örnek 69	Örnek 153	Örnek 227
Örnek 9	Örnek 70	Örnek 155	Örnek 228
Örnek 10	Örnek 71	Örnek 160	Örnek 229
Örnek 12	Örnek 72	Örnek 164	Örnek 231
Örnek 15	Örnek 74	Örnek 165	Örnek 232
Örnek 16	Örnek 75	Örnek 167	Örnek 235
Örnek 17	Örnek 78	Örnek 168	Örnek 236
Örnek 21	Örnek 80	Örnek 169	Örnek 237
Örnek 22	Örnek 81	Örnek 171	Örnek 238
Örnek 25	Örnek 86	Örnek 177	Örnek 239
Örnek 26	Örnek 87	Örnek 179	Örnek 241
Örnek 27	Örnek 88	Örnek 180	Örnek 243
Örnek 28	Örnek 94	Örnek 182	Örnek 244
Örnek 30	Örnek 93	Örnek 184	Örnek 247
Örnek 31	Örnek 102	Örnek 185	Örnek 248
Örnek 32	Örnek 104	Örnek 186	Örnek 249
Örnek 36	Örnek 195	Örnek 187	Örnek 251
Örnek 37	Örnek 114	Örnek 188	Örnek 252
Örnek 39	Örnek 116	Örnek 189	Örnek 254
Örnek 43	Örnek 120	Örnek 190	Örnek 255
Örnek 44	Örnek 127	Örnek 200	Örnek 257
Örnek 49	Örnek 129	Örnek 204	Örnek 260
Örnek 50	Örnek 130	Örnek 210	Örnek 264
Örnek 56	Örnek 133	Örnek 204	Örnek 266
Örnek 57	Örnek 134	Örnek 210	Örnek 268
Örnek 59	Örnek 135	Örnek 212	Örnek 269
Örnek 60	Örnek 137	Örnek 213	Örnek 271
Örnek 61	Örnek 138	Örnek 214	Örnek 272
Örnek 63	Örnek 139	Örnek 216	Örnek 273
Örnek 64	Örnek 142	Örnek 217	Örnek 274
Örnek 65	Örnek 144	Örnek 218	Örnek 276

EK-3'te bu örneklerin her birinin altında, örnekte verilen alıntının nasıl FSEK, m.71/1, b.3'te hükme bağlanan “kaynak göstermeksizin iktibasta bulunma suçu”nu oluşturduğu ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

### ***b) Yetersiz, Yanlış veya Aldatıcı Mahiyette Kaynak Gösterme***

**34.** Nitekim 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71'inci maddesinin ilk fıkrasının 5'inci bendi “bir eserle ilgili olarak yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak gösteren kişi, altı aya kadar hapis cezası ile cezalandırılır” diyerek “yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstererek” alıntı yapmayı suç haline getirmektedir.

**35.** Yukarıda açıkladığımız gibi, kaynağın gösteriliş usûlü, FSEK, m.35/sonda hükme bağlanmıştır. Bu fıkraya göre “*ilim eserlerinde, iktibas hususunda kullanılan eserin ve eser sahibinin adından başka bu kısmın alın-*

*diği yer belirtilir*". Dolayısıyla kaynakta en az yazarın adı, eserin adı ve alıntının yapıldığı sayfa numarası belirtilmelidir. Bunlardaki eksiklik, “*yetersiz kaynak göstererek alıntı yapma*” suçunu oluşturur. Ünal Tekinalp’e göre, FSEK, m.35/son hükmüne aykırı olarak iktibasın “belli olacak şekilde” yapılmaması, iktibasın “maksadın haklı göstereceği nispet dâhilinde olmaması durumlarında da yetersiz kaynak göstererek iktibas yapma suçu oluşur<sup>17</sup>.

**36. Ünal Tekinalp, yanlış kaynak gösterme suçunu** şu şekilde tanımlamaktadır:

“Yanlış’ kaynak gösterme, gösterilen kaynağın doğru olmaması, özellikle bilimsel eserlerde kaynağı, yani kitabı, tezi, makaleyi görmeden, gösterilen kaynakta bulunmayan görüşe... yollama yapılması demektir. Yanlış kaynak göstermek bilim etiğine aykırılık unsurlarını taşır. Türkiye’de çok rastlanan incelenmeyen hatta fiziken görülmeyen kaynağın başkasından aktarılması şeklindeki kötü alışkanlık ‘yanlış kaynak gösterme’ içine girer”<sup>18</sup>.

**37. Aldatıcı kaynak göstermek suçu** ise, alıntıyı gerçekte belli bir yazardan yapmakla birlikte, alıntının bu yazardan yapıldığını gizlemek için, bir başka yazara atıf yapılması durumunda ortaya çıkar. Böyle bir durumda, iyi niyetli bir okuyucu, yazarın dürüst davrandığını, yaptığı alıntının kaynağını gösterdiğini sanır; oysa yazar, alıntının kaynağı olarak bir başka yazarı göstererek gerçekte alıntı yaptığı yazarın adını gizlemiştir.

Her üç durumda da FSEK, m.71/1-5’te düzenlenen yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstererek alıntı yapma suçu oluşur.

**38. Ramazan Çağlayan’ın kitabında Kemal Gözler’in kitabından kaynağı yetersiz, yanlış veya aldatıcı nitelikte kaynak göstererek yaptığı pek çok alıntı vardır.**

EK-3’TE yer alan şu örneklerde Ramazan Çağlayan, Kemal Gözler’in kitabından *yetersiz, yanlış veya aldatıcı nitelikte kaynak göstererek yapmıştır*:

Örnek 1	Örnek 77	Örnek 142	Örnek 214
Örnek 2	Örnek 82	Örnek 150	Örnek 216
Örnek 3	Örnek 83	Örnek 151	Örnek 218
Örnek 4	Örnek 85	Örnek 152	Örnek 219
Örnek 5	Örnek 87	Örnek 153	Örnek 220
Örnek 6	Örnek 88	Örnek 157	Örnek 226
Örnek 7	Örnek 89	Örnek 158	Örnek 227
Örnek 8	Örnek 90	Örnek 160	Örnek 228
Örnek 9	Örnek 92	Örnek 161	Örnek 229
Örnek 10	Örnek 93	Örnek 164	Örnek 231
Örnek 15	Örnek 94	Örnek 166	Örnek 232
Örnek 17	Örnek 96	Örnek 168	Örnek 233

17. Tekinalp, *op. cit.*, s.340.

18. *Ibid.*

Örnek 22	Örnek 98	Örnek 172	Örnek 235
Örnek 23	Örnek 103	Örnek 177	Örnek 236
Örnek 25	Örnek 104	Örnek 179	Örnek 238
Örnek 26	Örnek 105	Örnek 180	Örnek 239
Örnek 27	Örnek 106	Örnek 182	Örnek 240
Örnek 34	Örnek 109	Örnek 183	Örnek 244
Örnek 35	Örnek 110	Örnek 184	Örnek 247
Örnek 38	Örnek 112	Örnek 185	Örnek 248
Örnek 41	Örnek 114	Örnek 186	Örnek 249
Örnek 42	Örnek 115	Örnek 187	Örnek 251
Örnek 47	Örnek 116	Örnek 190	Örnek 252
Örnek 51	Örnek 117	Örnek 197	Örnek 254
Örnek 52	Örnek 120	Örnek 200	Örnek 257
Örnek 53	Örnek 126	Örnek 201	Örnek 259
Örnek 54	Örnek 129	Örnek 202	Örnek 260
Örnek 57	Örnek 130	Örnek 206	Örnek 264
Örnek 58	Örnek 131	Örnek 207	Örnek 268
Örnek 59	Örnek 132	Örnek 208	Örnek 271
Örnek 66	Örnek 134	Örnek 210	Örnek 272
Örnek 67	Örnek 136	Örnek 211	Örnek 273
Örnek 68	Örnek 137	Örnek 212	Örnek 274
Örnek 73	Örnek 138	Örnek 213	

**39.** EK-3'te bu örneklerin her birinin altında, örnekte gösterilen kaynağın nasıl “*yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette*” olduğu ve dolayısıyla bu alıntıların nasıl FSEK, m.71/1, b.5'te hükme bağlanan “*yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstererek iktibasta bulunma suçu*”nu oluşturduğu ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

### C. KUSUR YÖNÜNDE GÖZLEM VE DEĞERLENDİRMELERİMİZ

**40.** Davalı Ramazan Çağlayan'ın iddialarımız karşısında, kastının olmadığını, aceleden kaynaklanan bazı maddî hatalar olduğu yolunda savunma yapması pek muhtemeldir. Bu nedenle bu nokta üzerinde durmak isteriz:

**41.** Şüphesiz, bir eserde, şu ya da bu sebeple, maddî veya teknik bir hata nedeniyle bir veya birkaç alıntının kaynağının gösterilmesi unutulmuş olabilir veya yine şu ya da bu sebeple, bir veya birkaç alıntının kaynağı gösterilirken, gerçekte alıntı yapılan yazara değil, bir başka yazara atıf yapılmış olabilir. Bu durumda dahi FSEK, m.71/1, b.3 ve 5'teki suçların oluştuğu veya mali ve manevi haklara tecavüz ve haksız fiil nedeniyle tazminat için kusurun oluşup oluşmadığında tereddüt edilebilir.

**42.** Ancak Davalı Ramazan Çağlayan'ın davacı Kemal Gözler'den kaynağını göstermeden veya aldatıcı kaynak göstererek yaptığı alıntıların sayısı birkaç değil, EK-3 nolu listede örnek kabilinden gösterildiği gibi **276 adet** tir. Gerçekte EK-3'te listelenmemiş daha pek çok usulsüz alıntı vardır. En az

276 kere maddî hata sonucu kaynak gösterilmesinin unutulduğunun veya yanlış kaynak gösterildiğinin iddia edilmesi mümkün değildir. EK-3'te verilen örneklerin altında yapılan açıklamalardan görüleceği gibi, Ramazan Çağlayan'ın yaptığı alıntılarda kaynak göstermeme, yetersiz, yanlış veya aldatıcı kaynak gösterme sistematik bir hâl almıştır. Kasıt ve bilinç olmadan bu düzeyde ve sayıda usûlsüz alıntı yapılamaz.

**43.** Diğer yandan belirtmek gerekir ki, EK-3'te ayrıntılarıyla gösterildiği gibi, pek çok alıntıda Ramazan Çağlayan dürüstlük ve iyiniyet kurallarına aykırı olarak gerçekte tırnak içinde italikle veya girintili paragraf olarak verilmesi gereken “aynen alıntı” niteliğindeki cümlelerden bir veya iki kelime değiştirerek, bu alıntıları “mealen alıntı” haline getirmiştir. Misal olarak EK-3'te yer alan 9, 24, 25, 30, 36, 57, 112, 120, 153, 167, 172, 173., 195, 236 nolu örneklerde gerçekte aynen alıntı olan cümlelerden bir iki kelime değiştirilerek mealen alıntı haline getirilmiştir. Böyle bir şey haliyle ancak kasten yapılabilecek bir şeydir.

**44.** Keza EK-3 ayrıntılarıyla gösterildiği gibi, pek çok alıntıda Ramazan Çağlayan, gerçekte alıntıyı Kemal Gözler'den, ama atfı bir Fransız yazara yapmıştır. Bu gibi durumlarda Ramazan Çağlayan'ın alıntının Kemal Gözler'den yapıldığını gizleme gayreti içindedir. Misal olarak EK-3'te yer alan 1, 2, 17, 23, 25, 27, 28, 38, 47, 53, 57, 67, 89, 112, 137, 177, 197 nolu örnekler gösterilebilir. Bunlarda alıntı gerçekten müvekkilin kitabından yapılmış olmasına rağmen atfı başka yazarlara yapılmıştır. Böyle aldatıcı kaynak gösterme durumunda, işin doğası gereği kasıt vardır.

**45.** Nihayet belirtmek gerekir ki, alıntılar konusunda FSEK, m.35 ve FSEK, m.71/1, b.3 ve b.5'teki şartların bilinmediği iddiası da haliyle “kanunu bilmemek mazeret sayılmaz” ilkesi karşısında zaten hukuken itibar edilebilecek bir iddia değildir. Ayrıca belirtmek isterim ki, böyle bir iddia fiilen de doğru olamaz. Çünkü bu alıntıları yapan kişi beş yıldır doçent unvanına sahip kıdemli bir akademisyendir. Bu seviyedeki bir akademisyenin bilimsel yazma, alıntı ve atfı yapma kurallarını bilmiyor olması mümkün değildir. Örneğin Ramazan Çağlayan “aynen alıntı”yı tırnak içinde ve italik ile verilmesi gerektiği ve “aynen alıntı”nın bir iki kelime atılarak “mealen alıntı” haline dönüştürülemeyeceği kuralını bilmekte ve bunu da söz konusu kitabın bazı yerlerinde uygulamaktadır. Ama Kemal Gözler'den yaptığı alıntılar söz konusu olunca bu kurala uymamaktadır.

**46.** Hatta şunu da belirtelim ki, Ramazan Çağlayan, “iktibas ve intihal” konusunda uzmanlık düzeyinde bilgi sahibidir ki, bir akademik dergide “İlim ve Edebiyat Eserlerinde İktibas ve İntihal Üzerine” başlıklı bir makale yayınlama yetkisini kendisinde görmüştür (Ramazan Çağlayan, “İlim ve Edebiyat Eserlerinde İktibas ve İntihâl Üzerine”, *E-Akademi: Hukuk Ekonomi*,



*Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi*, Nisan 2008-Sayı 74, (<http://www.e-akademi.org>). Bu makale incelendiğinde, Ramazan Çağlayan'ın alıntının ne olduğunu ve bir alıntı yapılabilmesi için bunun şartlarının neler olduğunu mükemmel bir şekilde bildiği görülmektedir. İktibas ve intihal konusunda makale yazmış bir yazarın, bir başka kitabında yaptığı kaynak göstermeden veya aldatici kaynak göstererek yaptığı 276 adet alıntıda bir maddî hata sonucu yanlış kaynak gösterildiği düşünülemez. Böyle bir yazarın yaptığı alıntılarda gereken bütün özeni göstermesi gerekirdi.

**47.** Öte yandan, davalı Ramazan Çağlayan yönünden tazminat taleplerimiz için kusur aransa bile; tecavüzün ve haksız fişlin sonuçlarının ortadan kaldırılmasına ilişkin taleplerimiz yönünden davalıların kusuru aranmayacaktır. Davalılar eylemlerinde kusurlu olsunlar veya olmasınlar bu hasız eylemlerinin sonuçlarının ortadan kaldırmaları gerekmektedir.

**48.** Açıklanan nedenlerle davalının yetersiz, yanlış veya aldatici mahiyette kaynak göstermek suretiyle alıntı yaptığı, kitabının kimi bölümlerinde ise kaynak göstermeksizin çok sayıda iktibasta bulunmak ve alıntı yapmak suretiyle müvekkilin malî ve manevi haklarına tecavüzde bulunduğu ve eylemlerin aynı zamanda haksız fiil oluşturduğunun tespitini, müvekkilin mali ve manevi haklarına vaki tecavüzün ref edilerek tecavüzün sonuçlarının ortadan kaldırılmasını; hükmün Türkiye genelinde yayınlanan üç ayrı gazete de ilanını ve müvekkil davacının uğradığı zararına karşılık maddi ve manevi zararlarımızın karşılanmasını dava etmek zorunda kaldık.

Maddi ve manevi zararının miktarının dava tarihi itibarıyla tam ve kesin olarak belirleyebilmesi müvekkilden beklenemeyeceği ve bunun bu aşamada imkânsız olması nedeniyle, tahkikat sonucunda tam kesin olarak zararın belirlenebilir duruma geldiği anda talebimizi artırmak üzere 6100 sayılı Kanunun 107. maddesi gereğince şimdilik asgari tutar olarak 1.000 (Bin) TL maddi 9.000.- TL manevi tazminat talep ediyoruz.

### III. DELİLLER

**49.** Karşı delil bildirme hakkımız saklı kalmak kaydıyla şimdilik delillerimiz şunlardır:

**Delil 1-** Müvekkil Davacıya ait “*İdare Hukuku*” adlı kitabın orijinal bir nüshası (EK-1).

**Delil 2-** Davalıya ait “*İdarî Yargılama Hukuku*” adlı kitabın orijinal bir nüshası (EK-2).

**Delil 3-** Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'den Yaptığı Usûlsüz Alıntılar Listesi (EK-3).

**Delil 4-** Bilirkişi incelemesi.

## IV. SONUÇ

### 50. Yukarıda yazılı nedenlerle;

(1) Davalı Ramazan Çağlayan'ın, Seçkin Yayıncılık Ticaret Sanayi AŞ tarafından Eylül 2011 tarihinde yayınlanan “İdarî Yargılama Hukuku” kitabında; müvekkil davacının Ekin Yayınlarından 2003 yılında yayınladığı “İdare Hukuku” kitabından çok sayıda yetersiz, yanlış veya aldatıcı mahiyette kaynak göstermek suretiyle alıntı yaptığı, kitabının kimi bölümlerinde ise kaynak göstermeksizin çok sayıda iktibasta bulunmak ve alıntı yapmak suretiyle müvekkilin malî ve manevi haklarına tecavüzde bulunduğu ve bu eylemin haksız fiil olduğunun ve bu alıntı ve iktibasların neler olduğunun ve tecavüzün kapsamının, maddi ve manevi zararın tespitine;

(2) Tecavüz ve haksız fiilin başka türlü giderilmesi olanaksız olduğundan davalıya ait piyasaya sunulan kitapların toplanarak imhası suretiyle tecavüzün ref'ine;

(3) Hükmün veya özetinin, masrafı davalıya ait olmak üzere, Türkiye genelinde yayınlanan 3 ayrı gazetede ilanına veya ilgili kurumlara bildirilmesine;

(4) Tahkikat sonucunda tam kesin olarak zararın belirlenebilir duruma geldiği anda talebimizi artırmak üzere 6100 sayılı Kanununun 107. maddesi gereğince şimdilik asgari tutar olarak 1.000 TL maddi, 9.000 TL manevi tazminatın tecavüz ve hasız fiilin gerçekleştiği Eylül 2011 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı Ramazan ÇAĞLAYAN'dan (Diğer davalı yönünden tazminat talebimiz şimdilik yoktur) alınarak davacıya verilmesini

(5) Yargılama gideri ve avukatlık ücretinin davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini saygılarımla vekâleten arz ederim.

14 Mart 2012

Davacı Vekili  
Avukat Fahrettin KAYHAN

### EKLER:

**Ek 1:** Müvekkil Davacıya ait “İdare Hukuku” adlı kitabın orijinal bir nüshası.

**Ek 2:** Davalıya ait “İdarî Yargılama Hukuku ” adlı kitabın orijinal bir nüshası.

**Ek 3:** Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'den Yaptığı Usûlsüz Alıntılar Listesi  
[276 adet alıntı örneği içeren, A4 kağıdı boyutunda 252 sayfa uzunluğunda spiral ciltli bir belgedir].

**Ek 4:** Vekâletname.